

Víceletý finanční rámec na období 2021-2027

Informační podklad ke sdělení Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání: víceletý finanční rámec na období 2021-2027 a k návrhu nařízení o víceletém finančním rámci na období 2021-2027

Podklad k dokumentům Rady č. 8353/18 a 8354/18
červen 2018
zpracoval: Josef Palán

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 3
- Stanovisko vlády ČR: 9
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 12
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 12

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:

ŘADA: DOKUMENTY EU

Název: Víceletý finanční rámec na období 2021-2027

Zpracoval: Palán, J.

Číslo: Podklad k dokumentům č. 8353/18 a 8354/18

Datum: červen 2018

Klíčová slova:

Evropská unie; rozpočet; víceletý finanční rámec; výdajové okruhy; zdroje

Typ řady: interní

První vydání řady: říjen 2004

Frekvence vydání řady: nepravidelná

Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ

Jazyk: CZ

Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

SDĚLENÍ

Sdělení Komise - Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání: víceletý finanční rámec na období 2021-2027

KOM(2018) 321 v konečném znění, kód Rady 8353/18

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027

KOM(2018) 322 v konečném znění, kód Rady 8354/18

Interinstitucionální spis 2018/0132/APP

- **Právní základ:**

Článek 312 Smlouvy o fungování Evropské unie, článek 106a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

7. 5. 2018

- **Procedura:**

Rada přijme zvláštním legislativním postupem nařízení, kterým se stanoví víceletý finanční rámec. Rada rozhoduje jednomyslně po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, který se usnáší většinou hlasů všech svých členů.

Evropská rada může jednomyslně přijmout rozhodnutí, které Radě umožní při přijímání uvedeného nařízení rozhodovat kvalifikovanou většinou.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Ke dni zpracování tohoto materiálu nebylo doručeno prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Návrh je v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

Komise dne 2. května 2018 představila balíček legislativních a nelegislativních návrhů k víceletému finančnímu rámci EU na období 2021-2027. Tento balíček, kromě jiného, obsahuje:

- návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec EU na období 2021–2027;
- sdělení Komise „Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání - Víceletý finanční rámec na období 2021-2027“.

Komise navrhuje nový víceletý finanční rámec, úzce zaměřený na politické priority Unie s 27 členskými státy. Návrh kombinuje nové nástroje s modernizovanými programy, aby bylo možné účinně realizovat priority Unie a přizpůsobit se novým výzvám.

- **Obsah a dopad:**

Sdělení Komise „Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání Víceletý finanční rámec na období 2021-2027“

Na základě výsledků široké diskuse o možnostech budoucího rozpočtu EU po roce 2020 předložila Komise soubor návrhů pro víceletý finanční rámec na období 2021-2027. Nový víceletý finanční

rámec je úzce zaměřený na politické priority Unie s 27 členskými státy, kombinuje nové nástroje s modernizovanými programy. Měl by být schopen přizpůsobit se novým výzvám a jeho financování by se mělo zjednodušit a reformovat. Pro každou tematickou oblast Komise navrhuje výši finančních prostředků, které budou zapotřebí, aby bylo možné naplnit společné ambice. Nové a reformované programy se řídí těmito zásadami: větší důraz na evropskou přidanou hodnotu, jednodušší a transparentnější rozpočet, méně byrokracie pro příjemce, flexibilnější a akceschopnější rozpočet a účinný rozpočet. Komise chce rovněž zajistit, že provádění programů bude účinné a efektivní, a posílit vazbu mezi financováním EU a dodržováním zásad právního státu. Komise navrhuje na období 2021–2027 víceletý finanční rámec ve výši:

- **1 279 miliard EUR (běžné ceny) v prostředcích na závazky**, což odpovídá 1,114 % hrubého národního důchodu EU-27, což je srovnatelné s velikostí stávajícího finančního rámce v reálných hodnotách včetně Evropského rozvojového fondu;
- **1 246 miliard EUR (běžné ceny) v prostředcích na platby**, což odpovídá 1,08 % hrubého národního důchodu EU-27, na provádění stávajících a budoucích výdajových programů až do roku 2027.

Nový víceletý finanční rámec (VFR) je strukturován do sedmi okruhů (tematických oblastí):

1. **Jednotný trh, inovace a digitální ekonomika** - výzkum a inovace, evropské strategické investice, jednotný trh, vesmír (**187,4 mld. EUR v prostředcích na závazky**, 15 % VFR 2021-2027). V rámci tohoto okruhu budou spolufinancovány: program Horizont Evropa s celkovou alokací 97,6 mld. EUR (zvýšení o 23 % oproti současnému VFR), program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu (2,4 mld. EUR), mezinárodní termonukleární experimentální reaktor (6 mld. EUR), investiční fond InvestEU s celkovou alokací 14,7 mld. EUR, Nástroj pro propojení Evropy (CEF) s celkovou alokací 24,5 mld. EUR (zvýšení o 12 % oproti současnému VFR), nový program Digitální Evropa (včetně kybernetické bezpečnosti) s celkovou alokací 9,2 mld. EUR, Program pro jednotný trh, včetně Programu pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků – COSME, bezpečnosti potravin, statistiky, hospodářské soutěže a správní spolupráce (6,1 mld. EUR), Program EU pro boj proti podvodům (0,2 mld. EUR), spolupráce v oblasti daní (program FISCALIS, 0,3 mld. EUR), spolupráce v oblasti cel (program CUSTOMS, 0,9 mld. EUR) a Evropský kosmický program s celkovou alokací 16 mld. EUR (zvýšení o 43 % oproti současnému VFR).
2. **Soudržnost a hodnoty** - regionální rozvoj a soudržnost, hospodářská a měnová unie, investice do lidí, sociální soudržnost a hodnoty (**442,4 mld. EUR v prostředcích na závazky**, 34,6 % VFR 2021-2027). V tomto okruhu jsou prostředky alokovány do: i) regionálního rozvoje a koheze, přičemž na Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) je vyčleněno 226,3 mld. EUR a na Fond soudržnosti (FS) 46,7 mld. EUR (z nichž 11,3 mld. EUR bude převedeno do Nástroje pro propojení Evropy), ii) dokončení hospodářské a měnové unie s celkovou alokací 25 mld. EUR pro Program na podporu reforem, rozdělenou mezi Nástroj pro provádění reforem (Reform Delivery Tool), určený na podporu reforem strukturální povahy identifikovaných v rámci Evropského semestru, a Konvergenční nástroj poskytující finanční a technickou pomoc členským státům, které se chystají přijmout euro, iii) investice do lidí, sociální koheze a hodnot, zahrnující Evropský sociální fond (ESF) s alokací 101,2 mld. EUR, Erasmus+, jehož alokace byla více než zdvojnásobena na 30 mld. EUR, program Kreativní Evropa (1,9 mld. EUR) a další.

Celková alokace prostředků na evropské strukturální a investiční fondy (ERDF, CF a ESF) je oproti současnému VFR 2014-2020 o 4 % vyšší, přičemž u ERDF je zvýšení o 9 % a u ESF o 26 %, naopak u CF je snížení o 38 %.

Novinkou je návrh Evropské investiční a stabilizační funkce (EISF), která by měla doplnit existující nástroje na národní a evropské úrovni a sloužit k absorbování velkých asymetrických makroekonomických šoků v eurozóně. Rozpočet EU by měl ručit za půjčky v celkové maximální výši 30 mld. EUR a nová EISF by měla subvencovat úrokové míry z příspěvků členských států eurozóny na základě jejich podílu na příjmech z ražebného. EISF by byla otevřena i nečlenským zemím eurozóny v případě, že by se podílely na jejím financování.

Hlavním kritériem pro rozdělení prostředků mezi členské státy zůstane nadále relativní HDP/obyv. (cca 80% váha), zohledněny však budou i další faktory: nezaměstnanost – zejména mladých, klimatická změna či přijímání/integrace migrantů. Zvýšeno bude národní spolufinancování, znovuzavedeno bude pravidlo pro zrušení závazku n+2 a sníženo by mělo být předfinancování. Cílem je také zefektivnit možnosti kombinace prostředků koheze s jinými programy, mj. sjednocením pravidel či umožněním převodů do jiných nástrojů (např. fond InvestEU v rámci okruhu 1. Jednotný trh, inovace a digitální ekonomika).

3. **Přírodní zdroje a životní prostředí** - zemědělství a námořní politika, životní prostředí a oblast klimatu (**378,9 mld. EUR v prostředcích na závazky, 29,6 % VFR 2021-2027**).

Komise navrhuje reformovanou a modernizovanou společnou zemědělskou politiku, která bude klást větší důraz na ochranu životního prostředí a klimatické změny. Bude i nadále prováděna ve sdíleném řízení a bude rozdělena do dvou pilířů: přímé platby pro zemědělce a rozvoj venkova. Celkový objem prostředků z Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova je navržen ve výši 365 mld. EUR, tj. o 4 % méně oproti současnému VFR v běžných cenách. Nový implementační model bude znamenat posun od současné politiky sledování souladu s pravidly k politice orientované na výsledky. Jednotný programovací nástroj Strategický plán Společné zemědělské politiky umožní členským státům větší flexibilitu při výběru opatření odpovídajících jejich potřebám.

Přímé platby budou mírně redukovány a mezi členskými státy dojde ke konvergenci výše plateb na hektar k průměru EU. Vyrovnanějšího rozdělení přímých plateb na úrovni zemědělských podniků by mělo být dosaženo zavedením povinného zastropování nebo degresivními platbami. Úspory zůstanou v národní obálce a budou moci být využity na rozvoj venkova nebo přerozděleny malým a středním farmám. Ozelenění využívané v minulém programovém období bude nahrazeno začleněním plateb na ozelenění, kontrol podmíněnosti a dobrovolných agro-environmentálních opatření do jednotného flexibilního rámce směřujícího k vyšší environmentální a klimatické ochraně. V případě rozvoje venkova Komise navrhne navýšení národního spolufinancování.

Evropský námořní a rybářský fond s objemem 6,1 mld. EUR (pokles o 17 % oproti současnému VFR) bude nadále podporovat udržitelný rybářský sektor a komunity žijící v pobřežních oblastech. Program na ochranu životního prostředí a klimatické akce LIFE bude posílen na 5,5 mld. EUR (zvýšení o 58 % oproti VFR 2014-2020).

Nad rámec alokace v okruhu 3 se předpokládá využití 10 mld. EUR v programu Horizont Evropa na podporu výzkumu a inovací v zemědělství.

4. **Migrace a správa hranic** (**34,9 mld. EUR v prostředcích na závazky, 2,7 % VFR 2021-2027**).

Komise navrhuje zvýšit podporu na posílení vnějších hranic EU, zdokonalit azylový systém v Unii a posílit řízení a dlouhodobou integraci migrantů. Nový integrovaný Fond na řízení hranic o objemu 9,3 mld. EUR (trojnásobný nárůst oproti VFR 2014-2020) poskytne financování v oblastech řízení hranic, víz a celních kontrol. Azylový a migrační fond bude posílen na 10,4 mld. EUR (tj. na trojnásobek oproti VFR 2014-2020) a podpoří práci

národních úřadů v přijímání žadatelů o azyl bezprostředně po jejich příchodu na území EU. Zároveň zajistí vytváření společné azylové a migrační politiky a efektivní navrácení do zemí původu. Evropská pohraniční a pobřežní stráž (FRONTEX) má být tvořena stálým sborem přibližně 10 000 příslušníků a zároveň poskytovat finanční podporu a školení pro národní složky pohraniční kontroly v členských státech.

5. **Bezpečnost a obrana** - bezpečnost, obrana, reakce na krizi (**27,5 mld. EUR v prostředcích na závazky**, 2,2 % VFR 2021-2027). Nástroje v tomto okruhu reagují na výzvy ohrožující vnitřní i vnější bezpečnost členských států. Komise navrhuje přidělit Fondu vnitřní bezpečnosti 2,5 mld. EUR, což je dvojnásobek oproti současnému VFR 2014-2020. Fond by měl investovat do společných systémů a sítí pro efektivní spolupráci mezi národními úřady. Komise dále navrhuje posílit agenturu Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol), čímž se zlepší její schopnost napomáhat práci vnitrostátních orgánů a zajišťovat evropskou reakci na bezpečnostní hrozby. Dále bude pokračováno v poskytování přesně cílené finanční podpory pro vyřazování jaderných zařízení z provozu a bezpečnost jaderných činností v některých členských státech (Litva, Bulharsko a Slovensko), jakož i vlastních jaderných zařízení Unie. V oblasti rozvoje obranných kapacit podpoří Evropská unie spolupráci členských států díky Evropskému obrannému fondu o objemu 13 mld. EUR (22-ti násobný nárůst oproti VFR 2014-2020). Ten bude investovat do společných akcí ve všech fázích průmyslového vývoje počínaje výzkumem. Pro rychlou reakci na neočekávané události Komise navrhuje navýšení zdrojů v Mechanismu civilní ochrany, rozšířenou Rezervu na pomoc při mimořádných událostech a vytvoření nealokovaných rezerv v některých programech.
6. **Sousedství a svět** - vnější akce, předvstupní pomoc (**123 mld. EUR v prostředcích na závazky**, 9,6 % VFR 2021-2027). Komise v tomto okruhu navrhuje zásadní restrukturalizaci nástrojů vnější akce v sousedních, rozvojových a ostatních zemích. Většina stávajících nástrojů bude sloučena do jediného Nástroje sousedství, rozvojové a mezinárodní spolupráce s celkovým rozpočtem 89,5 mld. EUR (nárůst oproti VFR 2014-2020 po zahrnutí Evropského rozvojového fondu odpovídá 27 %), který bude obsahovat ohraničené rozpočtové alokace pro jednotlivé geografické oblasti. Do nového nástroje bude včleněn rovněž Evropský rozvojový fond stojící dosud mimo rozpočet EU. Zároveň nová architektura financování umožní využívání dodatečných zdrojů od ostatních dárců a soukromého sektoru. Samostatně stojící bude Nástroj pro předvstupní pomoc o objemu 14,5 mld. EUR a Nástroj humanitární pomoci o objemu 11 mld. EUR (zvýšení o 66 % oproti VFR 2014-2020) na pomoc EU v oblastech zasažených krizí. Společná bezpečnostní a obranná politika bude nadále financovat společné mise reagující na zahraniční konflikty a krize. Unijní akce přispívající k prevenci krizí a znovuoobnovení míru, které není možné kvůli omezením v zakladatelských smlouvách financovat z rozpočtu EU, budou financovány z mimorozpočtového Evropského mírového nástroje.
7. **Evropská veřejná správa** - administrativní výdaje, výdaje na důchody a evropské školy (**85,3 mld. EUR v prostředcích na závazky**, 6,7 % VFR 2021-2027). Komise navrhuje zachovat podíl správních výdajů na úrovni roku 2020, to je 6,7 % celkového víceletého finančního rámce.

Dále Komise mimo stropy víceletého finančního rámce 2021-2027 navrhuje následující nástroje:

- Rezerva na pomoc při mimořádných událostech (4 734 mil. EUR v běžných cenách);
- Fond solidarity EU (4 734 mil. EUR v běžných cenách);
- Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (1 578 mil. EUR v běžných cenách);

- Nástroj pružnosti (7 889 mil. EUR v běžných cenách);
- Evropská funkce investiční stabilizace;
- Evropský mírový nástroj (10 500 mil. EUR v běžných cenách).

Tyto nástroje umožní, aby byly do rozpočtu EU začleněny dodatečné finanční prostředky nad rámec stropů stanovených ve víceletém finančním rámci. Komise navrhuje, aby se v příslušných případech rozšířila působnost těchto nástrojů, například tím, že se umožní čerpání rezervy na pomoc při mimořádných událostech pro případ mimořádných událostí uvnitř EU. Komise rovněž navrhuje zjednodušit postupy pro uvolnění prostředků z těchto nástrojů a zvýšit objem nástroje pružnosti na 1 miliardu EUR (v cenách roku 2018) ročně.

Komise navrhuje modernizovat a zjednodušit stávající systém vlastních zdrojů a diverzifikovat zdroje příjmů. Komise pro Víceletý finanční rámec EU 2021-2027 navrhuje:

- a) **modernizaci stávajících vlastních zdrojů:**
  - tím, že se v EU zachovají cla jakožto tradiční vlastní zdroje, ale procentní podíl, který si členské státy ponechávají jako „náklady na výběr“ se sníží z 20 % na 10 %;
  - tím, že se zachová vlastní zdroj z hrubého národního důchodu (HND), který bude nadále fungovat jako vyrovnávací zdroj;
  - tím, že se zjednoduší základ daně z přidané hodnoty (DPH) pro účely výpočtu vlastního zdroje tak, aby vycházel pouze z příspěvků zatížených základní sazbou DPH. Vlastní zdroj založený na DPH by mohl dle Komise přinést do rozpočtu EU 25 mld. EUR ročně;
- b) **zavedení souboru nových vlastních zdrojů, k nimž patří:**
  - **3 % sazba uplatňovaná na nový společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob.** Nový vlastní zdroj založený na společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob by mohl dle Komise přinést do rozpočtu EU 12 miliard EUR ročně (po zavedení společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob);
  - **20 % podíl z výnosů z dražeb v rámci systému EU pro obchodování s emisemi** (mechanismy pro ochranu a rovnost, které jsou součástí systému obchodování s emisemi, tím nebudou dotčeny). Tento nový vlastní zdroj by mohl dle Komise přinést do rozpočtu EU 3 miliardy EUR ročně (v závislosti na cenách uhlíku, a aniž jsou tím tyto ceny dotčeny);
  - **příspěvek členských států vypočítaný na základě množství nerecyklovaných plastových obalových odpadů v každém členském státě.** Tento vlastní zdroj nevychází z daní, ale z příspěvků členských států stanovených na základě hledisek ochrany životního prostředí. Příspěvek členských států se vypočítá z množství plastových obalových odpadů, které nebyly recyklovány, jak byly nahlášeny podle směrnice o odpadech. Dle Komise by mohl tento příspěvek přinést do rozpočtu EU 7 miliard EUR ročně při **uplatnění sazby 0,80 EUR/kg;**
- c) **zrušení slev,** které si členské státy vyjednaly (Dánsko, Německo, Nizozemsko, Rakousko, Švédsko a Spojené království), **ovšem s postupným ukončováním v průběhu pěti let,** aby se zamezilo náhlému zvýšení příspěvků některých členských států;
- d) **zvýšení stropu vlastních zdrojů** - umožnit, aby se pro vlastní zdroje k pokrytí výdajů rozpočtu EU využil vyšší podíl hrubého národního důchodu zemí EU-27. **Zvýšení stávajícího stropu 1,2 % HND na 1,29 % HND.**

Na základě návrhů Komise by mohly nové vlastní zdroje přispívat do rozpočtu průměrnou částkou 22 miliard EUR ročně, což odpovídá přibližně 12 % celkových příjmů rozpočtu EU. Navrhované reformy systému vlastních zdrojů změní způsob, jakým je rozpočet financován, a nikoli jeho celkovou velikost.

Návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027

Návrh nařízení o VFR se řídí zásadami a hlavními politickými cíli uvedenými ve sdělení Komise „Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání: víceletý finanční rámec na období 2021–2027“, zejména pokud jde o jeho trvání, strukturu odrážející politické priority, potřebu větší flexibility a částky předpokládané v samotném víceletém finančním rámci.

VFR na období 2021–2027 je strukturován do sedmi okruhů se třemi dílčími stropy: „Hospodářská, sociální a územní soudržnost“ v okruhu II, „Výdaje související s trhem a přímé platby“ v okruhu III a „Správní výdaje orgánů“ v okruhu VII.

Návrh nařízení stanoví pro VFR na období 2021–2027 stropy pro prostředky na závazky pro jednotlivé okruhy, dílčí stropy ve stálých cenách roku 2018 a odpovídající strop plateb ve stálých cenách roku 2018:

<i>Prostředky na závazky</i>	<i>Celkem 2021–2027 v mil. EUR stálé ceny roku 2018</i>
1. Jednotný trh, inovace, digitální oblast	166 303
2. Soudržnost a hodnoty	391 974
z toho: Hospodářská, sociální a územní soudržnost	330 642
3. Přírodní zdroje a životní prostředí	336 623
z toho: Výdaje souvisejících s trhem a přímé platby	254 247
4. Migrace a správa hranic	30 829
5. Bezpečnost a obrana	24 323
6. Sousedství a svět	108 929
7. Evropská veřejná správa	75 602
z toho: Správní výdaje orgánů	58 547
CELKOVÉ PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY	1 134 583
v procentech HND	1,11 %
CELKOVÉ PROSTŘEDKY NA PLATBY	1 104 805
v procentech HND	1,08 %
Dostupné rozpětí	0,21 %
Strop vlastních zdrojů jako procento HND	1,29 %

Stropy pro jednotlivé roky VFR jsou uvedeny v dokumentu KOM(2018) 322 v konečném znění, kód Rady 8354/18 ADD 1¹.

Návrh stanoví povinnost orgánů Unie dodržovat stropy během rozpočtového procesu (dodržování stropů vlastních zdrojů musí být zajištěno pro každý rok) v souladu s ustanoveními Smlouvy. Dále stanoví úpravu dílčího stropu pro výdaje související s trhem a přímé platby v souladu s použitím flexibility mezi dvěma pilíři společné zemědělské politiky (SZP), jak je stanoveno v právních předpisech v oblasti SZP.

Návrh stanoví větší flexibilitu v rámci programů i mezi nimi navzájem, posílení nástrojů pro řešení krizí a vytvoření nové „unijní rezervy“ na řešení nepředvídaných událostí a reakci na mimořádné situace v oblastech, jako je bezpečnost a migrace.

V případě zpožděného přijetí nových pravidel programů v rámci sdíleného řízení návrh umožňuje upravit stropy prostřednictvím technické úpravy, a nikoli prostřednictvím revize, jak je tomu v současném VFR 2014-2020. Navrhuje se převést přidělené částky, které nebyly v roce 2021 využity, ve stejně velkých tranších do čtyř po sobě jdoucích let, a to od roku 2022 do roku 2025.

Návrh stanoví rozšíření oblasti působnosti rezervy na pomoc při mimořádných událostech na operace uvnitř Unie a stanoví společný mechanismus pro finanční posílení opatření EU v reakci na všechny druhy krize (přírodní katastrofy, mimořádné události v oblasti řízení migrace, naléhavé humanitární situace, epidemie atd.) ve všech zeměpisných lokalitách. Roční výše této rezervy se stanovuje na 600 milionů EUR (v cenách roku 2018) a může být využita až do roku n +1 v souladu s finančním nařízením. Rezerva se do souhrnného rozpočtu Unie zapisuje jako předběžná položka. Návrh stanoví, že Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci nepřekročí maximální roční částku 200 milionů EUR (v cenách roku 2018) a Fond solidarity Evropské unie nepřekročí maximální roční částku 600 milionů EUR (v cenách roku 2018).

Nástroj pružnosti může být v daném rozpočtovém roce využit pro financování přesně určených výdajů, které nebylo možné financovat v mezích stropů pro jeden nebo více jiných okruhů. Roční strop pro nástroj pružnosti činí 1 000 milionů EUR (v cenách roku 2018).

Návrh stanoví vytvoření rozpětí pro nepředvídané události ve výši až 0,03 % hrubého národního důchodu Unie, a to jako krajní nástroj umožňující reagovat na nepředvídané události, které může být uvolněno pouze ve vztahu k opravnému či ročnímu rozpočtu.

Návrh ukládá Komisi:

- předložit před 1. lednem 2024 přezkum fungování VFR a případně ho doplnit příslušnými návrhy;
- předložit před 1. červencem 2025 návrh nového víceletého finančního rámce po roce 2027.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Ministerstvo financí ČR předpokládá postupné navýšení odvodů vlastních zdrojů do rozpočtu EU oproti současnému stavu řádově o třetinu, tj. až na cca 60 mld. Kč ročně. Dopad zvýšení národního spolufinancování programů na státní rozpočet bude záviset na tom, jak se v programovém období rozdělí břemeno národního podílu na spolufinancování mezi státní rozpočet a konečné příjemce. Schválené nařízení o víceletém finančním rámci EU na období 2021-2027 bude mít dopad na právní řád ČR.

• **Stanovisko vlády ČR:**

Podle předběžné verze rámcové pozice vláda ČR vítá, že navrhovaný VFR 2021-2027 je rámcově v souladu s jejími prioritami a je primárně zaměřen na financování oblastí, kterých se účastní všechny členské státy Unie. Je připravena podpořit návrh Komise na navýšení podílu rozpočtu EU

¹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8354-2018-ADD-1/cs/pdf>

na 1,11 % HND EU (ze současných 1,03 % HND EU 28). Vláda ČR podpoří vyšší objem rozpočtu EU s navrhovaným rozdělením výdajů rozpočtu EU, pokud budou podmínky pro rozdělení prostředků na kohezní politiku a společnou zemědělskou politiku spravedlivé a nepřinesou disproportní dopad na ČR a rovněž jí zajistí odpovídající mechanismy pro alokování/přesun prostředků na její národní priority u politik ve sdíleném řízení (primárně v oblasti kohezní politiky, společné zemědělské politiky či migrace).

K okruhu Jednotný trh, inovace, digitální oblast

Vláda ČR vítá konsolidaci programů v rámci tohoto okruhu a bude prosazovat jejich jednodušší řízení. Podpoří pokračování stávajících programů (Horizont Evropa, Program pro výzkum a školení Euratom, projekt Mezinárodního termonukleárního experimentálního reaktoru, Nástroj pro propojení Evropy) a navrhované nové programy (InvestEU, Program pro digitální Evropu, Program pro jednotný trh, Program pro vesmír). Vláda ČR nesouhlasí s návrhem na přesun prostředků ve výši 11,3 mld. EUR z Kohezního fondu do Nástroje pro propojení Evropy.

K okruhu Soudržnost a hodnoty

Hlavní prioritou vlády ČR je zajištění odpovídající finanční obálky pro ČR na kohezní politiku a prosazení efektivních podmínek pro její implementaci. Je připravena diskutovat adekvátní míru propojení kohezní politiky s evropským semestrem a se specifickými doporučeními Rady pro členské státy. S ohledem na úspěšný ekonomický vývoj ČR a českých regionů v posledních letech je vláda ČR připravena souhlasit s určitým snížením národní kohezní obálky (ve srovnání se stávajícím programovým obdobím), pokles však musí být postupný a nikoliv radikální.

Vláda ČR vnímá negativně návrh Komise na snížení podílu prostředků na Kohezní fond (alokace na Kohezní fond klesá v běžných cenách o 37 % v porovnání s obdobím 2014-2020). Pro vládu ČR bude zásadní, aby členské státy měly možnost rozdělovat prostředky na své klíčové národní priority a aby váha jednotlivých fondů reflektovala socioekonomické podmínky daného členského státu. Pro vládu ČR bude klíčové vyjednat dostatečnou flexibilitu pro členské státy při stanovování priorit pro využívání fondů politiky soudržnosti (možnost převodu prostředků mezi fondy či mezi kategoriemi regionů). V této souvislosti vláda ČR vítá, že návrh kohezní legislativy umožňuje převádět až 15 % prostředků z méně rozvinutých regionů a až 5 % prostředků mezi fondy (k tomuto převodu musí dát podnět členský stát). Z pohledu vlády ČR je navržená flexibilita zejména v případě převodů mezi fondy nedostatečná a bude usilovat, aby toto procento bylo ještě navýšeno.

Vláda ČR bude podporovat zjednodušení podmínek pro implementaci fondů politiky soudržnosti, mimo jiné bude podporovat, aby byly ustaveny pouze dvě kategorie regionů (méně rozvinuté regiony a více rozvinuté regiony).

Vláda ČR je připravena diskutovat vyšší flexibilitu v rámci kohezní politiky a možnost, aby členské státy mohly v roce 2025 revidovat obsahy operačních programů na roky 2026 a 2027.

Vláda ČR s ohledem na nutnost zavedení střednědobé rozpočtové stability nepodporuje technickou revizi kohezních obálek uprostřed programového období, s její aplikací nesouhlasí v případě, kdy mají členské státy alokaci ve druhé části období ztrácet. Pokud by technická revize byla zachována, neměla by se vztahovat na ty členské státy, na které se vztahuje záchranná síť.

Vláda ČR preferuje zachování pravidla n+3 pro implementaci prostředků a jako ústupovou variantu je připravena diskutovat zkrácení n+2 na národní úrovni či kombinaci délek období (v prvních letech n+3 a poté n+2). Vláda ČR je otevřena diskusi o mírném snížení evropského spolufinancování a předfinancování a míra spolufinancování by měla být stanovena na úrovni členského státu a ne na úrovni kategorií regionů jak navrhuje Komise. Návrh Komise na navýšení míry národního spolufinancování (v případě méně rozvinutých regionů na 30 % a přechodových regionů na 45 %) by navíc přinesl výrazné břemeno pro národní rozpočty a vedl by i k pomalejšímu tempu čerpání prostředků.

Vláda ČR podporuje, aby nový Program na podporu reform byl založen na národních obálkách rozdělených dle počtu obyvatel. Dále vláda ČR podporuje nový nástroj pro stabilizaci eurozóny

(Evropská investiční a stabilizační funkce), Fond pro justici, práva a hodnoty a navýšení prostředků pro program Erasmus+.

K okruhu Přírodní zdroje a životní prostředí

Vláda ČR podpoří návrh Komise na snížení celkového objemu prostředků na společnou zemědělskou politiku (návrh činí 3 %) a při vyjednávání VFR se zaměří na podmínky pro čerpání a financování společné zemědělské politiky, tj. zejména na snížení možných negativních dopadů zastropování přímých plateb na české zemědělství, financování externí konvergence přímých plateb a na podmínky pro rozdělení prostředků na rozvoj venkova. Bude prosazovat, aby přímé platby zůstaly i nadále plně hrazeny z rozpočtu EU. Bude podporovat, aby společná zemědělská politika (SZP) měla i nadále dvoupilířovou strukturu a aby členské státy měly určitou flexibilitu přesouvat prostředky mezi I. a II. pilířem SZP.

Vláda ČR bude prosazovat, aby stanovení národních obálek bylo založeno na objektivních kritériích a dosažených výsledcích v předchozím programovém období. Dále bude podporovat zařazení indikátorů zvýhodňujících státy hospodařící v režimu ekologického zemědělství či indikátor produktivity práce v zemědělství, který by umožnil státům zaostávajícím v tomto indikátoru překonat jejich mezeru v produktivitě.

Vláda ČR může podpořit mírné navýšení míry národního spolufinancování u Evropského fondu pro rozvoj venkova, navržené navýšení pro všechny regiony, kromě méně vyspělých, na 57 % je však značné a představovalo by neúměrnou zátěž pro veřejné finance členských států.

Vláda ČR podporuje zjednodušení pravidel pro implementaci SZP a zavedení Strategických plánů společné zemědělské politiky, které se budou vztahovat i na přímé platby a poskytnou více prostoru členským státům pro identifikaci jejich priorit.

K okruhu Migrace a správa hranic

Vláda ČR podporuje adekvátní navýšení prostředků na migraci a ochranu hranic, na Azylový a migrační fond a na nový Fond na integrovanou správu hranic.

K okruhu Bezpečnost a obrana

Vláda ČR souhlasí s navrhovaným rozsahem prostředků pro tento okruh a s jejich využitím na budování kapacit členských států a zlepšení operativní spolupráce příslušných orgánů.

K okruhu Sousedství a svět

Vláda ČR podporuje odpovídající navýšení zdrojů pro posílení pozice EU jako globálního hráče a stabilizaci sousedství EU včetně financování nových výzev. Dále podporuje zahrnutí Evropského rozvojového fondu do architektury VFR a rozpočtu EU.

K okruhu Evropská veřejná správa

Vláda ČR považuje návrh celkové alokace prostředků na Evropskou veřejnou správu za nadměrný. Nárůst o 23 % v běžných cenách (o 7 % ve stálých cenách) není dle vlády ČR v souladu s cílem konsolidace výdajů na administrativu.

Flexibilita rozpočtu EU

Vláda ČR obecně souhlasí s tím, že budoucí rozpočet by měl mít odpovídající mechanismy flexibility, aby dokázal reagovat včas a adekvátně na neočekávané události a nové výzvy. Je připravena diskutovat navýšení flexibility rozpočtu EU a jednotlivých programů, současně však požaduje, aby se stávající systém mechanismů flexibility reformoval a zjednodušil.

Příjmová strana rozpočtu

Vláda ČR se domnívá, že současný způsob financování rozpočtu EU je komplikovaný a je třeba jej výrazně zjednodušit. Za nejvhodnější kritérium pro stanovení výše odvodů/příspěvků jednotlivých členských států do rozpočtu vláda ČR nadále považuje HND, který nejlépe vystihuje jejich ekonomickou vyspělost a představuje dlouhodobě aplikovaný a spravedlivý klíč.

Návrhy na úpravy stávajících zdrojů a zavedení nových je vláda ČR připravena diskutovat v širším kontextu podoby VFR, nové zdroje musí splňovat principy subsidiarity, proporcionality a

spravedlivého dopadu na členské státy. Vláda ČR se domnívá, že rozšiřování škály zdrojů financování jde spíše proti snaze o zjednodušení systému.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Projednávání Víceletého finančního rámce EU 2021-2027 průběžně probíhá v jednotlivých sektorových Radách EU, klíčovou roli má Rada pro obecné záležitosti, která toto projednávání zajišťuje a zajišťuje celkovou koordinaci diskusí mezi členskými státy. V současnosti se návrhy projednávají v pracovních skupinách Rady.

V Evropském parlamentu se návrhy nachází v tzv. přípravné fázi, návrh VFR byl přidělen rozpočtovému výboru (BUDG) jako gesčně příslušnému výboru.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 20. 6. 2018 a usnesením č. 110 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. bere na vědomí rámcové pozice vlády ČR ze dne 12. a 18. června 2018

- ke sdělení Komise – Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání: víceletý finanční rámec na období 2021 – 2027, kód Rady 8353/18
- k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021 – 2027, kód Rady 8354/18
- k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech, kód Rady 8356/18
- k návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie, kód Rady 8357/18
- k návrhu nařízení Rady o metodách a postupu pro poskytování vlastních zdrojů ze společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob, ze systému Evropské unie pro obchodování s emisemi a z plastových obalových odpadů, které nejsou recyklovány, a o opatřeních ke krytí hotovostních nároků, kód Rady 8358/18
- k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví prováděcí opatření pro systém vlastních zdrojů Evropské unie, kód Rady 8359/18
- k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EHS, Euratom) č. 1553/89 o konečné jednotné úpravě vybírání vlastních zdrojů vycházejících z daně z přidané hodnoty, kód Rady 8360/18;

2. odmítá navrhované zavádění nových vlastních zdrojů EU;

3. doporučuje, aby dodatečné možnosti financování rozpočtu EU byly hledány v rámci stávajícího nastavení prostřednictvím úspor v provozu a optimalizace rozpočtů institucí EU;

4. bere na vědomí

- sdělení Komise – Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání: víceletý finanční rámec na období 2021 – 2027, kód Rady 8353/18

- návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021 – 2027, kód Rady 8354/18
  - návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech, kód Rady 8356/18
  - návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie, kód Rady 8357/18
  - návrh nařízení Rady o metodách a postupu pro poskytování vlastních zdrojů ze společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob, ze systému Evropské unie pro obchodování s emisemi a z plastových obalových odpadů, které nejsou recyklovány, a o opatřeních ke krytí hotovostních nároků, kód Rady 8358/18
  - návrh nařízení Rady, kterým se stanoví prováděcí opatření pro systém vlastních zdrojů Evropské unie, kód Rady 8359/18
  - návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EHS, Euratom) č. 1553/89 o konečné jednotné úpravě vybírání vlastních zdrojů vycházejících z daně z přidané hodnoty, kód Rady 8360/18;
5. **žádá předsedu Poslanecké sněmovny**, aby v souladu s ustanovením § 109a, odst. 3 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny zařadil projednání těchto návrhů Rady na pořad nejbližší schůze Sněmovny;
6. **pověřuje** předsedu výboru, aby toto usnesení zaslal předsedovi Evropské komise v rámci politického dialogu;
7. **usnává se** postoupit tyto dokumenty spolu se svým usnesením a rámcovou pozicí vlády ČR k informaci rozpočtovému výboru.